

seggen, dat
en rein en
ontvangen
de Room-
tangen is,
nsche kerk

we: dat u-
den kop
ng, waarop
n we ipsa
zelen. Naar
uitgedrukt
eder tegen
iftuurplaats
an Maria's
riumf over
halve van
d van Ma-
lewat lijkt
supralap-
ring, moet
Maria met
tan zal be-
Jezus ook

ngenis van
tot dogma
t algemeen
s Maria in
ft in Adam
op met de
en zou zijn.
Clairveaux,
onaventura
n verklaar-
ederschoot.
in het ont-

uitgedrukt:
op zichzelf
heid mede,
de morele
roederschap
n algehele

angenomen,
ssa peccati.
menscheit
fzonde van
e zonde tot
12), wordt
Maar, dan
hoe is het
as. Dat zij
an zien we,
ik tot Jezus
Jezus wordt
durende het
n van God
gehouden.
t Jezus en

n van Oost
Synode van
rsoort 1948,
iba.

oost Soemba
i de goeroe's
ele plaatsen
ikte Kerken;
Savoe.

t zeer grote
niet kunnen
zeer nood-
reid worden,
rvolgescholen
e verkrijgen
goeroe Indji
eldingschool

nt de Verga-
le bekwaam
nderwijs ont-
houd van de

pleiding van
twee predi-
gestrektheid
licht het n.l.
en werd voor
gebonden zou
kuar kunnen
wijs voor de
nuten en het
Het volgen
goed geacht,
de leerlingen
ikant in zijn
rwijs aan de
rkt worden,

Maria bidt, maar theoretisch een wezenlijk onderscheid maakt tusschen de aanbidding van den Heiland en de vereering van Maria, zoo wordt ook hier gezegd, dat de reden, waarom Jezus en waarom Maria zonder zonde werd ontvangen een geheel andere is. Maria werd zonder erfzonde ontvangen, omdat God bij den natuurlijke gang van zaken ingreep. God verhinderde wonderbaar, wat natuurlijkerwijze moest komen. God treedt hier op als een Deus ex machina. Ten gerieve van de Mariavereering moet worden aangenomen, dat Maria zonder zonde was. Het wonder van de onbevleete ontvangenis van den Heiland, wordt verplaatst. Het groote wonder is eigenlijk niet geschied aan Maria, maar aan Maria's moeder. Het groote wonder is niet meer dat de Heiland onbevleete werd ontvangen, maar dat Maria onbevleete werd ontvangen. Uit de onbevleete ontvangenis van Maria vloeit vanzelf voort de onbevleete ontvangenis van den Heiland. Door het aannemen van de onbevleete ontvangenis van Maria wordt aan de grootheid en aan het uniek karakter van 's Heilands onbevleete ontvangenis te kort gedaan. Rome kan dan wel zeggen, dat Jezus zonder erfzonde ontvangen werd omdat geheel zijn ontvangenis bovennatuurlijk was⁴⁾, maar door de onbevleete ontvangenis van Maria wordt toch eigenlijk de bovennatuurlijke ontvangenis van Christus in haar wonderbaar karakter aangetast. Nu Maria rein is, is het niet zoo vreemd, dat uit haar de Heilige geboren wordt. Er ligt in heel deze leer van de onbevleete ontvangenis van Maria een sterk rationalistisch element. Het mysterie der vleeschwording wordt aangetast. Men kan niet meer voluit zeggen: „de verborgenheid der godzaligheid is groot: God is geopenbaard in het vleesch” 1 Tim. 3:16.

Enumatil.

K. MEIMA.

⁴⁾ Friethoff a.w. p. 51.

*. Breedheid van de „versmalde gemeente”

Uit de geschiedenis van onze Theologische Hoogeschool herinnert men zich het geschrift: „De bede van Salomo om wijsheid en wetenschap..... inwijdingsrede, uitgesproken te Kampen, op den 6en December 1854, bij gelegenheid van de opening der Theologische School van de Christelijke Afgescheidene Gereformeerde Kerk in Nederland door C. G. de Moen” (Kampen, bij S. van Velzen Jr., 1855). Achter dit geschrift volgt met doorlopende paginering het

„Verslag van de opening der Theologische School, te Kampen, 6 December 1854” (overgenomen uit de Bazuin Nr. 20, 2e Jaarg.).

De laatste alinea, op de laatste bedrukte blz., citeeren we hier:

„En hiermede hebben wij ons Verslag, tot het opmaken waarvan Heeren Curatoren ons hadden verzocht, geëindigd.

Ons blijft niets meer over dan het volk des Heeren van wat naam, kleur of vorm op deze Inrichting te wijzen; het te herinneren dat zij, volgens Synodaal besluit evenzeer openstaat voor jongelingen buiten als binnen den kring der Afgescheidene Gemeente; en hen op te wekken om dankend en biddend met ons te zeggen:

opdat die dingen naderhand de leerlingen in hun werk niet meer voor problemen zullen stellen.

De Kerken van Oost Soemba hebben zelf de middelen niet om het bovenstaande te bereiken. Zij zijn niet in staat de arbeidskrachten te leveren en de kosten op te brengen voor het bovenstaande doel, waarmee beoogd wordt, dat de verkondiging van het Evangelie verder kan gaan en geïntensiveerd kan worden.

In verband hiermee werden door Ds. Gooxens aan de Verg. de besluiten van de Synode 1948 van Amersfoort meegedeeld, n.l.: dat het eigenlijke zendingswerk op Oost Soemba als aflopend beschouwd wordt (als bijna beëindigd).

Zulks horende, heeft het de vergadering goed gedacht een commissie te vormen om de zienwijze en het gevoelen der Vergadering aangaande deze zaak uiteen te zetten (te openbaren, mee te delen), en zulks dan te doen toekomen aan de Synode van Kampen 1951.

De door de Vergadering gevormde Commissie bestaat uit de volgende leden:

Ds. W. Coreh van Petawang.

Ds. K. Tanahomba van Kananggar.

Goeroe David Rihibha van Savoe.

Goeroe L. Kondamara van Maoe Maroe.

Goeroe K. Retang van Tanarara.

Deze Commissie heeft vergaderd op 7 Juli 1950.

De beschouwing en mening van de genoemde Commissie is zoals hieronder wordt uiteengezet:

Voordat Christus ten hemel voer, sprak Hij tot Zijn discipelen of apostelen: „Gaat heen, onderwijst alle volken..... lerende hen te onderhouden, alles wat Ik u geboden heb”, Matth. 28:19; „en gij zult Mijn getuigen zijn, zo te Jeruzalem, als in geheel Judea en Samaria en tot aan het uiterste der aarde”, Hand. 1:8b.

In deze teksten zien we, dat Christus aan zijn Kerk in deze wereld opdraagt het Evangelie te verkondigen aan alle volken, over de gehele aarde, opdat Zijn Kerk op de gehele aarde zal gesticht worden. Daartoe heeft Christus zelf, toen Hij nog op de aarde was, Zijn twaalf apostelen verkoren en daarna ambtsdragers in de Kerk. De twaalf apostelen werden door Christus Zelf toebereid om boven- genoemde doelstelling uit te voeren. En toen Christus

Geloofd zij God, dat eeuwig Wezen
Bekleed met mogendheiden.
De Heer in Israël geprezen
Doet wond'ren. Hij alleen!

Kampen, 11 Dec. 1854.

T. F. DE HAAN.
S. VAN VELZEN.
A. BRUMMELKAMP.
H. DE COCK.

Zie hier een uiting van de wel versmalde, maar geenszins „smalle” gemeente. K. S.

ZENDING EN EVANGELISATIE

KORT VERSLAG van de vergadering van Generale Deputaten voor de Zending, ge- houden te Zwolle op 24 Mei 1951

1. Ds D. van Dijk opent de vergadering. Gelezen wordt 2 Koningen 7:3-9, waarna de voorzitter bidt om den zegen des Heeren.

2. De notulen van de vergadering van 19 April 1951 worden ongewijzigd vastgesteld.

3. Ingekomen is een schrijven van de kerk van Hoogkerk, waarin deze kerk mededeelt met de kerk van Groningen te gaan samenwerken in de zending op West-Borneo. Dit schrijven wordt voor kennisgeving aangenomen.

4. Van de Canadian Reformed Churches is een brief ter tafel, waarin deze kerken den wensch uitspreken te mogen medearbeiden in het zendingswerk der Geref. kerken in Nederland, b.v. door het houden van collecten. Hoewel deputaten van oordeel zijn dat ook de kerken in Canada een eigen zendingswerk hebben zoodra haar krachten daarvoor toereikend zijn en haar derhalve adviseeren tot fondsvorming over te gaan, geven ze, zoo deze kerken er de voorkeur aan mochten geven voor het Nederlandsche zendingswerk te collecteeren, haar den raad de gecollecteerde gelden in Canada te reserveeren tot na de synode van Kampen.

5. Br. en Zr. Van Egmond—Van Egmond van Hillegom komen ter vergadering en worden door den voorzitter hartelijk verwelkomd.

Br. Van Egmond deelt mede, dat hij zich met zijn gezin op D.V. 24 Juli denkt in te schepen op de Willem Ruys, op 24 Augustus hoopt aan te komen in Djacarta en daarna op 7 September per K.P.M. door te reizen naar Oost-Soemba. Over de voorbereidingen voor het werk, met name de bestudeering van het Maleisch, waarin de Heer v. E. een examen aflegde, over den opzet van het werk (deelname aan de opleiding van goeroe's indji, schoolgoeroe's en de organisatie van het onderwijs e.d.) wordt geruimen tijd met br. Van Egmond gesproken. Deze beveelt tenslotte den arbeid waarvoor hij werd benoemd van harte ook aan de deputaten aan. Ds Van Dijk spreekt er zijn blijdschap over uit, dat deputaten gelegenheid hadden kennis te maken met desen broeder en zuster en wenscht hun des HEEREN zegen voor den arbeid opdat die dienen moge tot de uitbreiding en bevestiging van het Koninkrijk des HEEREN. Br. Van Egmond hoopt door regelmatig te rapporteeren en door publicatie in „De Open Deur” de broeders en zusters in Nederland voortdurend op de hoogte te houden.

6. Uitvoerig wordt gesproken over de z.g.n. „aflopende taak” op Oost-Soemba/Savoe.

Nadat elk der deputaten hierover zijn zienwijze heeft kenbaar gemaakt, blijken ze eenstemmig van oordeel te zijn, dat Soemba niet — zooals door de kerken van Fries-

land aan de a.s. generale synode wordt voorgesteld — door de zending mag worden verlaten. Zij zullen aan de generale synode het volgende te kennen geven, overeenkomstig de opdracht hun volgens de Acta Amersfoort, art. 129 D. 1 verstrekt:

„T.a.v. de „aflopende taak” spreken deputaten uit, dat het h.i. — met het oog op de planting der kerk op geheel Oost-Soemba/Savoe — de primaire taak van den dienaar van Zwolle zal dienen te zijn a.s. dienaren des Woords en „evangelisten” op te leiden; alsmede onder hen uit te zien naar mannen, die hem in deze opleiding kunnen ter zijde staan, eventueel ook dien arbeid kunnen overnemen. Daarnaast zal hij tot taak hebben zoolang de kerken op Oost-Soemba/Savoe nog niet genoegzaam in den dienst des Woords en der sacramenten kunnen voorzien, in overleg met (de classis van) deze kerken haar in de prediking en wat daartoe behoort, alsmede in haar zendingsarbeid, bij te staan”.

7. Voorts spreken deputaten uit, dat de a.s. generale synode het beste zal doen over de onder 6 genoemde aangelegenheid géén uitspraak te doen, daar de eenige instantie, die over de vraag of en wanneer en op welke wijze het zendingswerk op Oost-Soemba/Savoe zal worden beëindigd, de kerk van Zwolle is.

8. Aan het moderamen wordt opgedragen de onder 6 en 7 genoemde oordeelen en uitspraken van deputaten aan den kerkeraad van Zwolle kenbaar te maken en ter kerkenraadsvergadering zoo noodig toe te lichten.

9. Gesproken wordt over de vraag, hoe de kerken en geloovigen op Oost-Soemba ook zelf naar de Schriften dienen aangespoord te worden naar vermogen in de kosten van het kerkelijk leven bij te dragen. Ook deze zaak zal ter vergadering van den kerkeraad worden ter sprake gebracht.

10. Br. Ellander bespreekt namens den kerkeraad van Zwolle nog enkele financiële aspecten van de uitzending van br. en zr. v. Egmond. Deputaten gaan met de voorstellen niet slechts accoord, maar dringen er bij de kerk van Z. op aan nog een stap verder te gaan dan door haar werd voorgesteld.

11. Na dankzegging door Ds F. de Vries sluit de voorzitter de vergadering.

Namens de deputaten,

G. VISEE, h.t. assessor.

EEN GOED IDEE WIE WERKT ER MEE?

Op verzoek geven we hier door wat Neef Henk schreef in het Utr. Kerkblad.

„De menselijke gedachten kunnen soms een wonderlijke loop nemen. Zo zat ik deze dagen te mijmeren over de vraag: wat is geld? Ja, ik weet wel, volgens de geleerden is geld: ruilmiddel of betaalmiddel. Maar dat kan het voor iemand persoonlijk alleen maar zijn als hij het bezit, want zonder geld kan hij niets ruilen, kan hij niets kopen, en heeft hij dus ook niets te betalen. En, zo mijmerde ik verder, wat is tegenwoordig de waarde van het geld, vooral in ons land, waar tengevoege van een onverantwoordelijke Sinterklaaspolitiek, het geld voortdurend in waarde daalt. Wat kan men b.v. in deze dagen met een dubbeltje uitvoeren? Het is praktisch een waardeeloos muntstukje, want om iets te kunnen kopen moet men een meer of minder grote verzameling van deze muntstukjes hebben.

Het zal vermoedelijk wel liggen aan de onvoldaanheid over de regeringspolitiek van de na-oorlogse tijd, dat mijn gedachten van het geld dwaalden naar de Ambonezen die in ons land vertoeven. Evenals ons geld vrijwel waardeeloos wordt, zo moeten die mensen zich hier in de kampen ook vrijwel waardeeloos gevoelen. Het Ambonese volk is door de eeuwen heen trouw geweest aan de Ne-

het verblijf van Paulus te Rome of te naaste bij toen Jeruzalem door Titus verwoest werd (Romeins rijk).

Derhalve: de eerste gemeente te Jeruzalem heeft ongeveer 30 jaar lang de apostelen gehad. Of, ware Jeruzalem niet verwoest in het jaar 70, dan mag verondersteld worden dat Johannes tot aan zijn dood (ongeveer in het jaar 100) te Jeruzalem gebleven zou zijn, daar hij een zoon der Gemeente was. In dat geval zou de eerste Gemeente te Jeruzalem niet slechts ongeveer 30, maar ongeveer 60 jaar lang een of meer apostelen bezeten hebben.

Thans zullen we onderzoeken gedurende hoeveel jaren ongeveer heiden-gemeenten over apostelen beschikten.

Paulus was een apostel, die door de Heere bestemd was om het Evangelie te verkondigen onder de heidenen, m.a.w. hij was de eerste „zendeling” voor de heidenen. Hij begon zijn werk ongeveer in het jaar 48. Waar hij ook maar het Evangelie verkondigde, daar ontstond de gemeente van Christus. Voordat hij naar Rome ging, heeft hij de Gemeenten, die door hem werden gesticht, bestuurd (verzorgd) en bezocht en werden ouderlingen door hem aangesteld. Hij schreef aan de Gemeenten brieven en zond zijn helpers om haar te vermanen en te bevestigen in het geloof. Naar plaatsen die bijzondere leiding (leiders) nodig hadden, zond hij zijn helpers om daar te blijven, zoals Timotheüs in Efese en Titus op Kreta. En Paulus bleef zelf ook wel langer op een plaats waar dat nodig was. Zo bleef hij ongeveer 1½ jaar te Corinthen en in Efese bleef hij ongeveer 3 jaar lang. Als hij reeds te Rome is, stuurt hij nog brieven naar de Gemeenten waar hij vroeger werkte, ja, zelfs verlangt hij er naar hen weer te ontmoeten (Filipp. 1:8).

Als Paulus te Rome is, komt de apostel Johannes in Efese en blijft daar tot zijn dood, ongeveer in het jaar 100, om de gemeenten te besturen (te hoeden), die vroeger door Paulus waren gesticht (Hand. 20:29, 30).

Derhalve: de Gemeenten uit de heidenen zijn ongeveer 50 jaar lang door de apostelen zelf geleid.

Amice frater,

Ik hoorde eens iemand, die zijn wijsheid vervechten achtte boven die van al zijn natuur- en tijdgenooten — zooals men het voorheen wel deftig zei — plechtig verklaren: zooals Paulus terecht opmerkte.....

D.w.z. hij liet zijn oordeel niet rusten op wat de apostel Paulus had gezegd, maar Paulus was het met hem eens.

Behoorde er eigenlijk postuum dankbaar voor te zijn.

Hieraan dacht ik telkens, toen ik hoorde van de Paulusherdenking door de machtige, groote geleerde protestanten van dezen dag.

Zelden heb ik met grooteren pathos hooren spreken over Paulus dan door prof. Miskotte. De anderen waren navenant.

Welk een verheven hulde. — Hoe kon de apostel ooit denken, dat zulks zijn nagedachtenis nog eens te beurt zou vallen. En dat van zulke groote mannen.

In de vorige eeuw lazen wij van vergaderingen van moderne theologen, die met veel respect over Jezus — zooals zij het dan zeiden — konden spreken. Hij had inderdaad wel eens iets goeds gezegd. Natuurlijk waren er ook vreemde dingen, alleen verklaarbaar uit den tijd, waarin onze Heiland leefde en uit de geringe vorderingen der wetenschap van die dagen. Hij paste zich bij het armelijke volksgeloof aan. De slotsom was dan deze, dat Hij blij moest wezen met een goedkeurend knikje van den modernen groote. Alleen — wij moesten wel verstaan, dat zoo'n moderne dominé nu vrij wat verder was gekomen.

Het kon ook nog erger. Want het is gebeurd, dat op een vergadering van moderne predikanten werd opgemerkt, of men eigenlijk den Bijbel nog wel noodig had om de hoorders des Zondags — die er gemeenlijk nauwelijks waren — op te voeden, en of men niet kon volstaan met Cremers novellen.

Ik meen, dat de Paulusherdenking van dezen tijd weinig hooger staat. In elk geval weten de hooggeleerde heeren het beter dan de apostel, als zij, wat de Schrift zegt, naar zich toe trekken, tot steun voor hun wijsheid.

Het is waarlijk niet nieuw.

Ik ga nu een eeuw terug, toen de Duitsche wijsgeer Schelling zijn „Philosophie der Offenbarung“ uitgaaf. Die wijze werd ook toen voor een christelijk man aangezien. Hij gaf een „geestelijke“ verklaring der Schrift. En hij verdeelde de geschiedenis in drie hoofddeelen: eerst was er het veelgodendom; daarna het monothetisme van de Joden; en eindelijk kwam het weer hooger: het christendom.

En dat christendom werd weer gedeeld in drie perioden. De eerste heette naar Petrus: het roomsch katholicisme. Het tweede kon den naam van Paulus dragen: het protestantisme. Die periode is dan thans gehuldigd. Maar men is oecumenisch reeds verder. Want de derde periode zou zijn die van Johannes, het tijdperk van de universele wereldreligie der volmaakte menscheit, van de liefde.

Wel — wij staan daar nu immers middenin?

Nu mag ik er wel aan herinneren, dat deze wijsheid veel indruk maakte in breedten kring, niet slechts in Duitschland, maar ver daarbuiten. Want Schelling hield reeds in de jaren 1844-'44 aan de universiteit van Berlijn voorlezingen, waarvan verteld wordt, dat een bonte schaar van hoorders uit verschillende landen van Europa met groote belangstelling toelisterde.

Wie waren daar? Kierkegaard, en Engels en Marx en Bakounine van Rusland. Daar waren toen vele „jongeren“; de jongeren heeft men in alle eeuw, wij hooren er nu immers ook van? En die zitten vol geestdrift, werpen alles graag omver, wat zij rondom zich zien, zoo ver beneden hun eigen hoogte, en willen de toekomst beheerschen. Nu — van die jongeren zijn er ook geweest, die zulks waarlijk hebben gedaan. Ik behoef slechts van Bakounine te gewagen, de Russische nihilist. Of van Engels en Marx, groote geesten, die een ontzaglijken invloed oefenden en nog oefenen.

En dan Kierkegaard, de groote man van dezen dag. Men moet ook niet vergeten, dat Hegel in zijn jonge jaren een groot vriend van Schelling was. Wij mogen dus wel zeggen, dat van uit die gehoorzaal, waar Schelling sprak, een ontzettende werking is uitgegaan voor heel de geschiedenis der menscheit. Zij het anders dan Schelling het zelf bedoelde. Maar de valsche profeet heeft gemeenlijk geen idee van den funesten invloed, dien hij met zijn leugenen oefent.

De zaak wordt nog interessanter, wanneer wij ons afvragen uit welke bron de wijsgeer Schelling zijn straks genoemde driedeeling der historie had. Oorspronkelijk is geen enkel mensch als het er op aankomt. Geen nieuws onder de zon, zegt de Schrift. Wij kunnen de geschiedenis alleen verstaan, als wij ons zelve hebben leeren kennen in het licht der Schrift. Alle dwalingen van onzen tijd zijn oud. Daar leefde nu in het laatst der elfde eeuw een hoogst gevaarlijke mysticus: Joachim van Floris. En het was deze Joachim, die in de dagen, dat Schelling leerde, weer werd gedacht. Zijn geschriften kwamen weer voor den dag.

Ook in onze dagen verschenen verschillende vertalingen van zijn werken. Zooals dit het geval is met de

derlandse zaak, trouw aan het Huis van Oranje. Zij hebben metterdaad bewezen dat zij goed en bloed veel hadden om de Nederlandse belangen te dienen, getrouw aan koningin en vaderland. En nu? Ze zijn nu een waardelooze factor geworden, of eigenlijk nog erger. Ze zijn geworden tot lastposten waar niemand raad mee weet. Die mensen hebben gewelgd aan Nederland ontrouw te worden, en toen werd Nederland ontrouw aan hen. Nederland liet ze in de steek. Omdat men echter toch nog wel begreep, dat het al te erg zou zijn om die mensen met hun gezinnen eenvoudig uit te leveren aan de machten der revolutie, en ze door het banditisme in massa te laten vermoorden, daarom worden ze dan maar naar Nederland gevoerd en hier in massakampen opgeborgen, zoals men overbodige prulleboel in een hoekje van de schuur of op zolder opbergt. Het grote onderscheid echter tussen de prullaria die wij op zolder wegstoppen en deze getrouwde onderdanen van het Nederlandse gezag, toen dit nog bestond, is, dat deze laatste MENSEN zijn, schepselen en beelddragende Gods. Mensen, geschapen voor de eeuwigheid. Deze mensen zijn hier min of meer object geworden van openbare liefdadigheid, want ze hebben aan alles gebrek. Gelukkig verloochent het Nederlandse volk zijn ware aard niet en ondervinden allerwege de hulpacties voor kleding, dekking etc. veel steun en tracht men die lieden het moeilijke leven zo dragelijk mogelijk te maken. Maar..... beter dan dit tijdelijk leven, is Uwe goedertierenheid..... Deze mensen hebben vóór alles ook behoefte aan geestelijk voedsel, aan geestelijke hulp en bijstand. In deze richting is al een ander gedaan. Veel leetuur is reeds naar de kampen gezonden, maar slechts weinigen der Ambonezen zijn in staat Nederlands te lezen.

Van zeer nabij vernam ik, dat het bestuur van het Landelijk Verband van Evangelisatie-commissies onzer kerken, het plan overweegt om onder de Ambonezen het Evangelisatie-organ „Lichtstralen“ te verspreiden, gedrukt in hun eigen taal. Op de Pinksterdag hoorden de talloze vreemdelingen te Jeruzalem zich door de apostelen de grote werken Gods verkondigen, een iegelijk in zijn eigen taal. Waarom zouden wij aan deze Ambonezen ook niet de grote werken Gods verkondigen, hun het Woord en de belijding voorhouden en ze de kerk wijzen, in hun eigen taal?

Maar..... elieve, de kosten? En zo kom ik weer terug op onze waardelooze dubbeltjes. Onze kerken tellen met elkaar ruim 90.000 leden, en ik dacht zo: van ieder lid één waardeloos dubbeltje en er is een bedrag beschikbaar van f 9000.—, waarmee het ontzaglijk grote doel kan worden bereikt dat aan dit zwaar beproefde volk het rijke Evangelie kan worden gebracht in hun eigen taal. Wat krijgen dan onze, op zich zelf waardelooze dubbeltjes plotseling een enorm grote waarde!

Wie onzer zou daarvoor nu zijn dubbeltje niet over hebben?

De Secretaris-Penningmeester van het Verband is br H. Troostheide, Soestd.weg 219 Zuid te Bilthoven. Hij heeft zelfs twee girorekeningen: één t.n.v. H. Troostheide, no. 59046, en één t.n.v. Penningmeester Verband Evangelisatie-commissies Geref. Kerken (art. 31) no. 103772. Het is mij van nabij bekend, dat hij bereid en in staat is de dubbeltjes-regen op te vangen en in goede bedding te leiden. Wat kan er onder de zegen des Heeren, op deze wijze toch nog machtig veel worden gedaan met één vrijwel waardeloos dubbeltje!

Voor deze keer mag ik misschien aan al onze kerkelijke bladen vriendelijk verzoeken deze eenvoudige krabbel over te nemen, opdat uit heel het land de dubbeltjes zullen stromen! Want ze zullen hard nodig zijn!

AAN EEN JONGEREN TIJDGENOOT, No. 45

Gananja in de woestijn

Amice.

Je hebt natuurlijk veel hooren vertellen van de gemeene gratie. Nu, ik ook wel eens. En ik wou vandaag er wel eens wat over praten met je.

Ik kwam zoo op die idee, toen ik een boekje las over Joden, geschreven door een jood. Je kunt van zulke boekjes zoo veel leeren. Soms ook voor het verstaan van een of anderen bijbelschen term. Want al hebben, naar een bekend beeld van Paulus, de Joden een „deksel“ op hun aangezicht bij het lezen van het Oude Testament, dat beteekent nog niet, dat zij ons soms niet vóór kunnen zijn in het verstaan van losse uitdrukkingen uit het Oude Testament. Er is heel wat blijven leven onder het joodsche volk, dat van oude tijden stamt, en dat ons helpen kan bij de studie van den inhoud van sommige begrippen, die in hun taal lang geleden vaste termen hebben gekregen.

Zoo las ik dan een boekje van J. L. Perets. Het heet: Joodsche Volksverhalen. Het werkje is geschreven in het Jiddiesch, en daaruit vertaald door C. J. Hildesheim. Het is al weer „op leeftijd“: het verscheen in 1926 bij de Wereldbibliotheek.

Je weet toch wel wat Jiddiesch is? Verreweg de meeste Joden gebruiken het als volkstaal. Verscheiden woorden hebben wij eraan te danken. Het woord „roddelen“ b.v. Of: gannef, bolleboos (ball habbaith, of habbais, heerde-huizen), mesjokke (mesjogge), mazzel, lawaai (een lawaai is een veel misbaar makende begrafenis, of lijkstaatsie), en zoo meer.

In deze taal nu schreef Perets, poolsche jood, (1851—1915). Als secretaris van de joodsche gemeente in Warschau heeft hij in den eersten „wereldoorlog“ een massa voor zijn volk gedaan.

Het laatste hoofdstuk nu van dit boek geeft de vertelling van een leerling, een student, die straf verdiend had. Hij heette Gananja, was onderwezen geweest in de Touroh (tora, de heilige joodsche wet of overlevering), maar had zich schrikkelijk misdragen. Zijn straf was: hij moest in Goloes gaan. Goloes is: ballingschap. Hij was verbannen voor een tijd, een onbepaalde tijd, uit de gemeenschap. Zijn tora-kennis, waarop hij zoo trotsch geweest was, en die hij gebruikt had, niet om te stichten,

maar om anderen, vróme Joden, te vernietigen, zou hem in éénen ontvallen: zijn geheugen raakte hij kwijt, en ineens was hij nu niet meer dan een „ngam Hoërets“ (am-Haërets), iemand, die niets weet, een volksman, een leek, een onwetende, een onontwikkeld mensch. Een leeg kool, zonder duiven; een man, zonder één woord tourah in zijn kop. De leider van de Jesjlewo, d.w.z. van de leerschool waar rabbijnen worden opgeleid, heeft den student plechtig vervloekt; en dat beteekent alles.

Zoo gaat Gananja in goloet. „En nauwelijks heeft hij Jeruzalem verlaten — vertelt Gananja verder — verdwaalt hij dadelijk in een woestijn, waar geen voedsel of water was. Maar hij verlangde zelfs niet naar brood zonder water, hij kon zich voldoende voeden met het weinige gras, dat soms in de woestijn gevonden wordt. En voortdurend verkeerde hij nu in levensgevaar, tusschen allerlei wilde dieren, slangen, en schorpioenen, zij hebben hem niets gedaan..... zij plachten met een geis of dof gebrom hem den weg vrij te laten..... Heeft hij, Gananja, begrepen, dat de dieren geen macht over hem hadden, omdat zijn vonnis luidde: dol en zwerven“.

Tot zoover het verhaal.

Daar heb je dus een man, die onder een Kainavonnis leeft: dol en zwerven. En nu wordt de bek der wilde dieren „verzegeld“. Ze hebben „geen macht“ over hem, om hem te bijten. Het mag soms lijken, alsof elk dier, dat hem vindt, hem zal doodden, maar het zal niet gaan: hij heeft zekerheid, dat ze hem niet zullen doodden: want hij moet dolen. Geen molensteen wordt om zijn hals gedaan door een roover, die hem in het water smijt. Want hij moet dolen. Geen leeuw peuzelt hem op: want hij moet dolen. Geen slang zal hem de verzenen vermorzelen, laat staan: den kop: want hij moet dolen.

Geloof jij ook niet, dat op dit kleine stukje joodsche literatuur de gemeene gratie-leer strandt in haar argumentatie: je bestaat nog in je lichamelijke gedaante, en dus is dat genade, zij het dan algemeene? Men kan „verzegeld“ zijn tegen den dag der verlossing, maar ook tegen den dag des kwaads. Als Paulus op een eiland door geen slangenbeet vergiftigd wordt, zeggen de heidenen: een gunsteling der goden. Paulus zelf echter weet: ik moet naar Rome toe, het proces moet doorgaan. Een gevangen knecht ben ik van mijn Heere en God. In de woestijn wordt Christus door de wilde gedierten gedolend; dat is voor zijn geloof een eere-teeken, maar ook een bewijs van opgespaard te worden voor het kruis.

Niet alleen voor de kinderen, die thuis zijn of komen, maar ook voor wie tot zwerven en dolen veroordeeld zijn, wordt de mond der leeuwen gestopt, de giftand der slangen weerhouden, totdat hun tijd vervuld is.

Dat is wat de bijbel zegt: de geloovigen worden bewaakt en bewaard, maar de ongelovigen ook — tot den dag der verderfenis. Existeren is geen genade en geen vloek, doch het openhouden van de mogelijkheid voor die beide.

Soms kan een enkel woordje een mensch meer leeren dan ellenlange betoogen. Gananja moest eerst weer terecht komen, eerst weer tot berouw en inkeer; eerst toen kon hij weten, of die wilde dieren waren weerhouden (gebonden) alleen maar om der wille van zijn straf-expeditie, dan wel óók om der wille van de daarna hem (nadat hij tot berouw gekomen was) weder verleende genade.

En zoo wijs als Gananja was, zoo'n jodenjongen, moeten jij en ik ook worden. Hij zei niet: geen been van mij is gebroken, het valt dus nog al mee — want zijn hoofd deed nog zeer van de tuchtformule, die hem in den ban gedaan had. Hij zei evenmin: ik sta onder de tucht, en nou is voor mij alles verkeken, neen — hij strekte zich uit naar de toekomst, die verzoening in haar schoot kon bergen.

En zoo moeten jij en ik. Iemand zei eens tegen me: ik heb het zoo goed, ik word er bang van. Hij wou maar zeggen: heeft de Heere voor mij de moeite van een kastijding niet over? Ben ik soms geen zoon, maar een vreemde bij Hem? De man begreep, dat existeren geen genade is. Alleen het geloof overtuigt ons dat we existeren om te leven.

Hartelijken groet, je

ADOLPHUS VENATOR.

JEUGDLEVEN

Kamp voor leerlingen bij Scholen voor V.H.M.O.

Beste jongens en meisjes,

Hierbij mogen nog enkele mededeelingen volgen over de te houden kampweek D.V. van 9—14 Juli te Nunspeet.

1. Als voorloopig programma is vastgesteld een referaat van dr C. Smits te Laren, naar ik hoop jullie reeds bekend door zijn onlangs verschenen publicatie over „Het Barthianisme“. Dr Smits heeft zich bereid verklaard te willen spreken over het onderwerp: „Geloovig denken in de natuurwetenschappen“. Verder hoopt drs D. J. Buwalda van Kampen in te leiden over: „Socrates in het aangezicht van den dood“. En eindelijk zal drs J. Bosch te Kampen spreken over „Bilderdijk en het Reveil“.

2. Er zijn voor deze kampweek nog enkele plaatsen beschikbaar. De mogelijkheid voor deelname staat dus nog open. Maar dan graag zoo spoedig mogelijk opgave aan onderstaand adres.

3. Vóór 20 Juni a.s. dient f 10.— vooruit gestort te worden op postrekening 338475 ten name van ds O. W. Bouwsma, Burgwal 22 te Kampen. Op de girostrook te vermelden: Kampweek 1951.

4. Na 20 Juni worden nadere mededeelingen zoo spoedig mogelijk aan alle deelnemers/sters toegezonden.

Met hartelijken groet,

Burgwal 22, Kampen.

Ds O. W. BOUWSMA.